

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U000494

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 11-02-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чегертма Емір Ібрагім оглу

2. Emir I. Chehertma

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4224-5300

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 221

Назва наукової спеціальності: Стоматологія

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Стоматологія

Дата захисту: 14-04-2025

Спеціальність за освітою: Стоматологія

Місце роботи здобувача: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, буд. 13, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 7761

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, буд. 13, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, буд. 13, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29.55, 76.29.55.05

Тема дисертації:

1. Клініко-експериментальне обґрунтування сучасних методів діагностики та лікування травматичних уражень постійних зубів у дітей
2. Clinical and experimental justification of modern methods for the diagnosis and treatment of traumatic dental injuries of permanent teeth in children

Реферат:

1. Травматичні пошкодження зубів є серйозною проблемою стоматологічного здоров'я у світі серед дітей та дорослих. Незважаючи на те, що ротова порожнина складає лише 1% від загальної площі тіла, частка травм цієї зони становить 4,5% усіх тілесних ушкоджень. Згідно зі статистикою, близько третини дітей із молочними зубами та п'ята частина дорослих стикаються з травмами зубів, причому 85% звернень до стоматологів з приводу травм ротової порожнини стосуються саме зубів. Найпоширенішими видами ушкоджень є переломи коронкових частин, авульсії та неповні вивихи зубів. Особливо актуальним є питання розвитку хронічних ускладнень після травматичних пошкоджень зубів, серед яких найчастіше зустрічаються анкілотична резорбція, запальна резорбція кореня та некроз пульпи. Відсутність уніфікованих протоколів

лікування та достовірних методів прогнозування ускладнень залишається серйозною проблемою, що вимагає додаткової уваги від наукової спільноти. Розуміння клітинно-молекулярних механізмів, які беруть участь у процесі загоєння, є важливим для розробки ефективних стратегій лікування. Особливу увагу привертає система рецептора активатора ядерного фактора pB (RANK) та його ліганда (RANKL), що регулює ремоделювання кісткової тканини. У ротовій порожнині система цитокинів RANK/RANKL/OPG контролює прорізування зубів, резорбцію коренів та одонтокластогенез. Дисбаланс у цій системі може спричинити розвиток патологічних станів, таких як пародонтит і патологічна резорбція коренів. Нещодавні дослідження свідчать, що активація остеокластів у ротовій порожнині відбувається переважно внаслідок запальних процесів, які супроводжують карієс, ортодонтичне переміщення зубів та дентальні травми. Це вказує на можливу ключову роль цитокинової вісі RANK/RANKL/OPG у відновленні після травм зубів. Однак дослідження стану цієї системи за різних типів травм залишаються недостатніми. Швидке звернення за стоматологічною допомогою є вирішальним фактором для збереження зуба та попередження ускладнень. Раннє втручання знижує ризик розвитку некрозу пульпи, запальних процесів та патологічного руйнування кореня. Своєчасна діагностика та лікування дозволяють уникнути складних процедур, скоротити тривалість терапії та знизити її вартість. Також важливим є забезпечення належного гігієнічного догляду за ротовою порожниною після травм, оскільки накопичення зубної біоплівки може призвести до розвитку вторинних ускладнень. Одним із ключових етапів лікування є іммобілізація ушкоджених зубів шляхом шинування. Проте успіх цієї процедури залежить від ретельного дотримання гігієни в зоні шинування, що потребує індивідуальних рекомендацій та регулярного контролю. Незважаючи на наявність міжнародних протоколів, зокрема рекомендацій IADT та Стандартів медичної допомоги «Дентоальвеолярна травма», в Україні їх впровадження залишається обмеженим. Ефективним способом профілактики ускладнень є інформування населення. У розвинених країнах активно поширюються доступні матеріали та мобільні додатки, як Tooth SOS, які надають покрокові інструкції для дій у разі травми зубів. Підвищення обізнаності дітей, батьків та медичних працівників щодо важливості швидкого звернення за допомогою є ключовим чинником у зменшенні ризику ускладнень та покращенні якості життя пацієнтів. Проведення масштабних інформаційних кампаній допоможе не лише знизити частоту ускладнень, а й сприятиме впровадженню сучасних протоколів лікування.

2. Traumatic dental injuries represent a significant global concern for dental health in both children and adults. Despite the fact that the oral cavity accounts for only 1% of the total body surface, injuries in this region constitute 4.5% of all bodily injuries. According to statistics, approximately one-third of children with primary teeth and onefifth of adults experience dental trauma, with 85% of dental trauma cases involving teeth specifically. The most common types of injuries include crown fractures, avulsions, and tooth subluxations. The development of chronic complications following traumatic dental injuries is of particular concern, with ankylotic resorption, inflammatory root resorption, and pulp necrosis being the most frequently observed. The absence of standardized treatment protocols and reliable methods for predicting complications remains a critical issue, demanding further attention from the scientific community. Understanding the cellular and molecular mechanisms involved in healing is essential for the development of effective treatment strategies. The receptor activator of nuclear factor pB (RANK) system and its ligand (RANKL), which regulate bone remodeling, have garnered significant attention. In the oral cavity, the RANK/RANKL/osteoprotegerin (OPG) system controls tooth eruption, root resorption, and odontoclastogenesis. Imbalances in this system can lead to pathological conditions such as periodontitis and pathological root resorption. Recent studies indicate that osteoclast activation in the oral cavity primarily occurs due to inflammatory processes associated with caries, orthodontic tooth movement, and dental trauma. This suggests a potential key role of the RANK/RANKL/OPG signaling pathway in post-traumatic dental recovery. However, research on the status of this system across various types of trauma remains insufficient. Prompt access to dental care is a critical factor in preserving the tooth and preventing complications. Early intervention reduces the risk of pulp necrosis, inflammatory processes, and pathological root destruction. Timely diagnosis and treatment can help avoid complex procedures, shorten therapy duration, and lower treatment costs. Ensuring proper oral hygiene after trauma is equally important, as the accumulation of dental biofilm can lead to secondary

complications. One of the key steps in treatment is the immobilization of damaged teeth through splinting. However, the success of this procedure depends on meticulous adherence to hygiene in the splinted area, which requires individualized recommendations and regular monitoring. Despite the existence of international protocols, such as the IADT guidelines and Standards of medical care "Dentoalveolar trauma" their implementation in Ukraine remains limited. An effective method of preventing complications is public awareness. In developed countries, accessible materials and mobile applications, such as Tooth SOS, offer step-by-step instructions for managing dental trauma. Raising awareness among children, parents, and healthcare professionals about the importance of prompt dental care is a key factor in reducing the risk of complications and improving the quality of life for patients. Large-scale informational campaigns can not only decrease the frequency of complications but also promote the adoption of modern treatment protocols.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Plyska , O., Chehertma , E., & Lehenchuk , O. (2020). PERIODONT TISSUES STATUS AND FEATURES OF CLINICAL COURSE OF APICAL PERIODONTITIS OF PERMANENT TEETH WITH DISORDERS OF ROOT FORMATION AS A RESULT OF INJURY. Medical Science of Ukraine (MSU), 16(1), 52-56. ISSN 2664-472X, 2664-4738
- Травматичні ураження постійних зубів у дітей та їх ускладнення: сучасні підходи до лікування. Український науково-медичний молодіжний журнал, 150(4), 22-29. ISSN 2786-6661, 2786-667X
- Chehertma, E. (2024). PATHOLOGICAL ROOT AND BONE RESORPTION OF PERMANENT TEETH, AS A RESULT OF NON-COMPLIANCE WITH DENTAL TRAUMA MANAGEMENT GUIDELINES. Bulletin of Problems Biology and Medicine, 1(4), 691. ISSN 2523-4110, 2077-4214
- Чегертма, Е. (2024). ПІДВИЩЕННЯ ОБІЗНАНОСТІ ДІТЕЙ ТА ЇХ БАТЬКІВ СТОСОВНО ДЕНТАЛЬНОЇ ТРАВМИ, ЯК МЕТОД ПРОФІЛАКТИКИ РОЗВИТКУ УСКЛАДНЕНЬ. Сучасна стоматологія, 123(6), 4-9, ISSN 1992-576X, 2786-7641

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0119U100454;0122U000493

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Савичук Олександр Васильович
2. Oleksandr V. Savychuk

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1898-8208

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, буд. 13, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Аветіков Давид Соломонович

2. Davyd S. Avetikov

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7055-3589

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 43937407

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 23, Полтава, Полтавський р-н., 36011, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лучинський Михайло Антонович

2. Muxhailo A. Luchinskii

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7652-0684

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України

Код за ЄДРПОУ: 02010830

Місцезнаходження: Майдан Волі, буд. 1, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Єгоров Ростислав Ігорович

2. Rostyslav I. Egorov

Кваліфікація: к.мед.н., доц., 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4705-7576

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, буд. 13, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Єфименко Владислав Петрович

2. Yefymenko Vladyslav P.

Кваліфікація: к. мед. н., доцент, 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, буд. 13, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

